

Streda 29. apríla 2015

P8_TA(2015)0173

Európska prokuratúra

Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. apríla 2015 o návrhu nariadenia Rady o zriadení Európskej prokuratúry (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

(2016/C 346/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh nariadenia Rady o zriadení Európskej prokuratúry (COM(2013)0534),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2014 o návrhu nariadenia Rady o zriadení Európskej prokuratúry ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na návrh smernice o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva (COM(2012)0363),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2013 o organizovanej trestnej činnosti, korupcii a praní špinavých peňazí: odporúčania týkajúce sa opatrení a iniciatív, ktoré sa majú vykonať ⁽²⁾,
 - so zreteľom na návrh nariadenia o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) (COM(2013)0535),
 - so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na články 2, 6 a 7 Zmluvy o Európskej únii a na Chartu základných práv Európskej únie,
 - so zreteľom na uznesenie Rady z 30. novembra 2009 o pláne na posilnenie procesných práv podozrivých alebo obvinených osôb v trestnom konaní,
 - so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä na jej články 86, 218, 263, 265, 267, 268 a 340,
 - so zreteľom na článok 99 ods. 3 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a na stanovisko Výboru pre právne veci (A8-0055/2015),
- A. keďže na základe údajov, ktoré Komisia zozbierala a analyzovala, sa určilo, že podozrenia z podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie vo výške približne 500 miliónov EUR ročne, hoci existujú pádne dôvody domnievať sa, že podvodmi by mohli byť ohrozené finančné prostriedky vo výške až 3 miliardy EUR ročne;
- B. keďže miera obvinení je nízka – približne 31 % za osem rokov od roku 2006 do roku 2013 – v porovnaní s počtom súdnych odporúčaní, ktoré vydal Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) pre členské štáty; keďže jedným z cieľov Európskej prokuratúry (EPPO) je vyrovnáť tento rozdiel;
- C. keďže niektoré členské štáty by mohli byť menej efektívne, pokiaľ ide o odhaľovanie a stíhanie podvodov týkajúcich sa finančných záujmov EÚ, čím by poškodzovali daňovníkov všetkých členských štátov, ktorí prispievajú do rozpočtu Únie;
- D. keďže Parlament vo svojom uznesení z 12. marca 2014 požiadal Radu, aby ho prostredníctvom stáleho toku informácií a nepretržitých konzultácií v širokej miere zapojila do legislatívnej činnosti;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0234.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0444.

Streda 29. apríla 2015

- E. keďže rozdielne jurisdikcie, právne tradície, systémy presadzovania práva a súdne systémy v členských štátoch by nemali brániť boju proti podvodom a trestnej činnosti, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, ani ho oslabovať;
- F. keďže terorizmus je financovaný aj z organizovanej trestnej činnosti, keď zločinecké skupiny získavajú finančné prostriedky podvodmi;
- G. keďže v článku 86 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa umožňuje rozšírenie právomocí EPPO s cieľom zahrnúť závažnú trestnú činnosť, ktorá má cezhraničný rozmer; keďže Rada bude môcť túto možnosť zvážiť, keď sa EPPO zriadi a bude riadne fungovať;
1. opätovne potvrdzuje svoje pevné odhodlanie zaoberať sa prioritami v súvislosti so zriadením EPPO a určiť zásady a podmienky, za ktorých môže udeliť svoj súhlas;
 2. opätovne potvrdzuje obsah svojej predchádzajúcej predbežnej správy prijatej v uznesení z 12. marca 2014, a snaží sa ho doplniť a aktualizovať na základe najnovšieho vývoja rokovania Rady;
 3. vyzýva Radu, aby zabezpečila transparentnosť a demokratickú legitimitu tým, že Parlament bude v plnej miere informovať a pravidelne s ním konzultovať; naliehavo žiada Radu, aby náležite zohľadňovala jeho názory, čo je nevyhnutná podmienka na zabezpečenie súhlasu s prijatím nariadenia o EPPO;
 4. pripomína, že EPPO by mala mať právomoc v oblasti trestných činov súvisiacich s podvodmi poškodzujúcimi finančné záujmy Únie; v tejto súvislosti pripomína, že príslušné trestné činy sa musia vymedziť v navrhovanej smernici o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva (smernica o ochrane finančných záujmov); vyzýva Radu, pričom uznáva pokrok, ktorý spoluzákonodarcovia dosiahli pri rokovaniach o prijatí smernice o ochrane finančných záujmov, aby obnovila svoje úsilie o dosiahnutie dohody o tejto smernici v záujme zriadenia EPPO;
 5. domnieva sa, že pri vyšetrowaní, trestnom stíhaní a obžalovaní páchatel'ov podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie treba uplatňovať inovatívny prístup, aby sa zvýšila účinnosť boja proti podvodom, miera vymáhania a dôvera daňovníkov v inštitúcie EÚ;
 6. považuje za rozhodujúce, aby sa zabezpečilo zriadenie jednej silnej, nezávislej EPPO, ktorá bude schopná vyšetrowať, trestne stíhať a obžalovávať páchatel'ov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, a domnieva sa, že akékoľvek slabšie riešenie by predstavovalo náklady pre rozpočet Únie;

Nezávislá Európska prokuratúra

7. zdôrazňuje, že štruktúra EPPO by mala byť úplne nezávislá od národných vlád a inštitúcií EÚ a chránená pred politickým vplyvom a tlakom; vyzýva preto na otvorenosť, objektivnosť a transparentnosť v rámci postupov výberu a vymenúvania hlavného európskeho prokurátora a jeho zástupcov, európskych prokurátorov a delegovaných európskych prokurátorov; domnieva sa, že európsky prokurátor mal byť zamestnaný na plný úväzok, aby sa zabránilo prípadným konfliktom záujmov;
8. zdôrazňuje význam svojho zapojenia do postupov vymenúvania európskych prokurátorov a navrhuje vyhlásiť otvorené výberové konanie pre uchádzačov, ktorí spĺňajú potrebné kritériá týkajúce sa integrity, odborných znalostí, skúseností a zručností; domnieva sa, že európski prokurátori by mali byť vymenovaní Radou a Parlamentom po vzájomnej dohode vychádzajúcej z užšieho zoznamu zostaveného Komisiou, a to na základe hodnotenia nezávislej skupiny odborníkov vybraných spomedzi sudcov, prokurátorov a uznávaných odborníkov v oblasti práva; domnieva sa, že európsky prokurátor by sa mal vymenovať v súlade s tým istým postupom v nadväznosti na vypočutie Parlamentom;

Streda 29. apríla 2015

9. je presvedčený, že členovia kolégia by mali byť odvolaní v nadväznosti na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie na základe žiadosti Rady, Komisie, Parlamentu a/alebo hlavného európskeho prokurátora;
10. zdôrazňuje, že členské štáty musia do postupov vymenúvania delegovaných európskych prokurátorov zapojiť vnútroštátne súdne samosprávne orgány, a to v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi;
11. víta ustanovenie obsiahnuté v texte Rady o podávaní výročnej správy inštitúciám EÚ, aby sa zabezpečilo nepretržité hodnotenie činnosti vykonávanej novým subjektom; vyzýva Radu, aby zabezpečila, že výročná správa bude okrem iného obsahovať podrobnosti týkajúce sa ochoty vnútroštátnych orgánov spolupracovať s EPPO;

Jasné rozdelenie právomocí medzi EPPO a vnútroštátne orgány

12. domnieva sa, že pravidlá upravujúce rozdelenie právomocí medzi EPPO a vnútroštátne orgány by mali byť jasne vymedzené, aby zabránili prípadnej neistote alebo akémukoľvek nesprávnemu výkladu v operačnej fáze: EPPO by mala mať právomoc vyšetrovať a stíhať trestné činy podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie podľa smernice o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva; domnieva sa, že EPPO by mala najprv rozhodnúť, či má v danom prípade kompetencie, a začať vlastné vyšetrovania skôr ako vnútroštátne orgány, aby sa zabránilo paralelným vyšetrovaniam, ktoré sú neefektívne;
13. trvá na tom, aby vnútroštátne orgány vykonávajúce vyšetrovania trestných činov, ktoré môžu patriť do právomoci EPPO, mali povinnosť informovať tento orgán o takýchto vyšetrovaniach; opätovne zdôrazňuje, že je potrebné, aby EPPO mala právo prevziať takéto vyšetrovania, ak dospeje k záveru, že je to vhodné, a to v záujme zabezpečenia nezávislosti a efektívnosti tohto orgánu;
14. opakuje, že právomoci Európskej prokuratúry by sa mali rozšíriť aj na trestné činy, ktoré neovplyvňujú finančné záujmy Únie, len v prípade, že budú splnené tieto podmienky:
- a) jednotlivec súbežne pácha trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie aj iné trestné činy a
 - b) trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie prevládajú a iné sú skôr doplnkové a
 - c) ostatné trestné činy by nebolo možné ďalej stíhať a trestať, ak by neboli trestne stíhané a súdené spolu s trestnými činmi, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie;

domnieva sa tiež, že v prípade sporu medzi EPPO a vnútroštátnymi orgánmi trestného stíhania, pokiaľ ide o výkon právomoci, by EPPO mala na ústrednej úrovni rozhodnúť o tom, ktorý z nich bude vyšetrovať a trestne stíhať; okrem toho sa domnieva, že určenie právomoci v súlade s týmito kritériami by malo byť vždy predmetom súdneho preskúmania;

Efektívna štruktúra pre účinnú správu prípadov

15. považuje za poľutovaniahodné, že namiesto hierarchickej štruktúry, ktorú pôvodne navrhla Komisia, členské štáty zvažujú možnosť kolektívnej štruktúry; v tejto súvislosti sa domnieva, že rozhodnutie o trestnom stíhaní, rozhodnutie o voľbe príslušnej jurisdikcie, rozhodnutie o inom pridelení alebo zamietnutí veci a rozhodnutie o transakciách by mali prijímať senáty na ústrednej úrovni;
16. zdôrazňuje skutočnosť, že senáty by mali zohrávať vedúcu úlohu pri vyšetrovaniach a stíhaniach a zároveň by nemali neobmedzovať svoju činnosť len na koordinačné funkcie, ale mali by dohliadať na prácu delegovaných európskych prokurátorov;
17. vyjadruje znepokojenie nad automatickým prepojením medzi európskym prokurátorom v ústrednom úrade a vecou podanou v jeho členskom štáte vzhľadom na skutočnosť, že by to mohlo spôsobovať zjavné problémy, pokiaľ ide o nezávislosť prokurátorov a rovnomerné pridelovanie vecí;

Streda 29. apríla 2015

18. požaduje preto racionálnu organizáciu práce orgánu na centrálnej úrovni; v tejto súvislosti poznamenáva, že systém pridelenia vecí jednotlivým senátom by sa mal riadiť vopred stanovenými a objektívnymi kritériami; taktiež navrhuje, aby sa v neskoršej fáze mohla navrhnuť konkrétna špecializácia senátov;

19. je presvedčený, že potrebné znalosti, skúsenosti a odbornosť, pokiaľ ide o vnútroštátne systémy presadzovania práva, zabezpečia aj pracovníci EPPO v ústrednom úrade;

Vyšetrovacie opatrenia a prípustnosť dôkazov

20. vyzýva zákonodarcu, aby zaručil zjednodušené postupy, prostredníctvom ktorých bude EPPO získavať povolenie na vyšetrovacie opatrenia v cezhraničných veciach, a to v súlade s právnymi predpismi členských štátov, kde sa príslušné opatrenie vykonáva; pripomína, že spoluzákonodarcovia sa dohodli na kritériách, podľa ktorých môžu členské štáty požiadať o vyšetrovacie opatrenia na základe zásady vzájomného uznávania podľa smernice 2014/41/EÚ o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach; domnieva sa, že rovnaké kritériá by sa mali vzťahovať na vyšetrovacie opatrenia, ktoré má povoľovať EPPO, najmä čo sa týka dôvodov zamietnutia;

21. vyzýva Radu, aby zabezpečila prípustnosť dôkazov, ktoré získa EPPO v rámci Únie pri plnom dodržiavaní príslušných európskych a vnútroštátnych právnych predpisov, pretože je to rozhodujúce pre zabezpečenie účinnosti trestných stíhaní, a to v súlade s článkom 6 ZEÚ, Chartou základných práv Európskej únie a Európskym dohovorom o ľudských právach;

22. opätovne pripomína potrebu, aby sa EPPO aktívne usilovala o získanie všetkých relevantných dôkazov, či už obviňujúcich alebo zbavujúcich viny; okrem toho trvá na tom, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám v každom vyšetrovaní vedenom EPPO poskytli určité práve týkajúce sa dôkazov, najmä:

a) podozrivý alebo obvinený by mal mať právo predložiť EPPO dôkazy na zváženie;

b) podozrivý alebo obvinený by mal mať právo požiadať EPPO o zhromaždenie všetkých dôkazov, ktoré sú relevantné pre vyšetrovania, vrátane menovania znalcov a vypočutia svedkov;

23. vzhľadom na možné viaceré jurisdikcie v prípade cezhraničných trestných činov patriacich do právomoci EPPO považuje za rozhodujúce zabezpečiť, aby európski prokurátori, delegovaní európski prokurátori a vnútroštátne orgány trestného stíhania v plnej miere dodržiavali zásadu *ne bis in idem*, pokiaľ ide o trestné stíhania súvisiace s trestnými činmi patriacimi do právomoci EPPO;

Prístup k súdnemu preskúmaniu

24. potvrdzuje, že v súvislosti s činnosťou EPPO by sa malo vždy rešpektovať právo na opravný prostriedok, a uznáva tiež, že je potrebné, aby EPPO pracovala efektívne; domnieva sa preto, že akékoľvek rozhodnutie prijaté EPPO by malo podliehať súdnemu preskúmaniu na príslušnom súde; zdôrazňuje, že rozhodnutia prijaté senátmi, ako sú rozhodnutia o výbere jurisdikcie trestného stíhania, zamietnutí alebo inom pridelení veci alebo o transakcii, by mali byť predmetom súdneho preskúmania na súdoch Únie;

25. domnieva sa, že na účely súdneho preskúmania všetkých vyšetrovacích a iných procesných opatrení, ktoré EPPO prijala v rámci výkonu trestného stíhania, by príslušné súdy členských štátov mali EPPO považovať za vnútroštátny orgán;

Súdržná právna ochrana podozrivých alebo obvinených osôb

26. pripomína, že nová prokuratúra by mala svoju činnosť vykonávať pri plnom dodržiavaní práv podozrivých alebo obvinených osôb, ktoré sú zakotvené v článku 6 ZEÚ, článku 16 ZFEÚ a v Charte základných práv Európskej únie a v legislatívnych opatreniach už prijatých na úrovni Únie, ktoré sa týkajú procesných práv podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní, ako aj ochrany osobných údajov;

Streda 29. apríla 2015

27. potvrdzuje, že budúca smernica o právnej pomoci by sa mala rovnako vzťahovať na všetky podozrivé alebo obvinené osoby, ktoré EPPO vyšetroje alebo trestne stíha; vyzýva členské štáty, aby v čase neexistencie tejto smernice EÚ zabezpečili efektívny prístup k právnej pomoci v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi;

28. zdôrazňuje, že všetky podozrivé alebo obvinené osoby, ktoré EPPO vyšetroje alebo trestne stíha, majú právo na ochranu svojich osobných údajov; v tejto súvislosti zdôrazňuje skutočnosť, že spracúvanie osobných údajov, ktoré vykonáva EPPO, musí podliehať smernici (ES) č. 45/2001; zdôrazňuje, že akékoľvek osobitné ustanovenia o ochrane údajov obsiahnuté v nariadení Rady o zriadení EPPO môže len dopĺňať a podrobnejšie rozpracúvať ustanovenia uvedené v nariadení (ES) č. 45/2001, a to v takom rozsahu, aký je potrebný;

29. znovu potvrdzuje svoje pevné odhodlanie zriadiť EPPO a uskutočniť reformu Eurojustu tak, ako s tým Komisia počítala v oboch svojich návrhoch; požaduje, aby Komisia upravila odhady, pokiaľ ide o vplyv kolektívnej štruktúry na rozpočet; požaduje objasnenie vzťahov medzi Eurojustom, EPPO a úradom OLAF, aby sa odlišili ich príslušné úlohy pri ochrane finančných záujmov EÚ; vyzýva Radu a Komisiu, aby v záujme zefektívnenia vyšetrovaní preskúmali možnosti pre dôraznejší integrovaný prístup týchto agentúr;

o

o o

30. naliehavo vyzýva Radu, aby postupovala podľa týchto odporúčaní, a zdôrazňuje skutočnosť, že uvedené podmienky sú rozhodujúce na to, aby Parlament udelil súhlas s návrhom nariadenia Rady;

31. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
